

Fundacja Nauka dla Środowiska
we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce
oraz w partnerstwie z Fundacją WWF Polska
ogłasza Lokalny Konkurs Grantowy
w ramach ścieżki tematycznej
„Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”

Regulamin Lokalnego Konkursu Grantowego

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Regulamin określa zasady przeprowadzenia Lokalnego Konkursu Grantowego w ramach ścieżki tematycznej „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”, organizowanego przez Fundację nauka dla Środowiska we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce w ramach ogólnopolskiego programu „Działaj Lokalnie”, który jest przedsięwzięciem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.
2. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:
 - 1) **ARFP** – należy przez to rozumieć organizację pod nazwą: Stowarzyszenie Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce, z siedzibą: ul. Marszałkowska 6/6, 00-590 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000118794.
 - 2) **Dotacji** – należy przez to rozumieć świadczenie pieniężne przekazywane przez ODL na podstawie Umowy Dotacji zawartej z Dotowanym w celu realizacji Projektu.
 - 3) **Dotowanym** – należy przez to rozumieć organizację działającą we własnym imieniu lub też organizację lub instytucję działającą w imieniu grupy nieformalnej, któremu na podstawie decyzji Lokalnej Komisji Grantowej przyznano Dotację.
 - 4) **Generatorze** – należy przez to rozumieć system informatyczny online pod adresem <https://generatorspoleczny.pl>, służący do monitoringu realizacji Projektu: od wypełnienia Wniosku, poprzez jego ocenę, podpisanie Umowy, po złożenie Raportu.
 - 5) **Grantobiorcy** – należy przez to rozumieć organizację lub grupę nieformalną, która skorzystała z Programu i w poprzednich latach zrealizowała projekt (przypisany do dowolnej ścieżki tematycznej lub nieprzypisany do żadnej ścieżki).
 - 6) **Grupa nieformalna** – minimum trzy osoby, które wspólnie realizują lub chcą realizować działania w sferze pożytku publicznego, a nie posiadają osobowości prawnej.
 - 7) **Konkursie** – należy przez to rozumieć Lokalny Konkurs Grantowy „Działaj Lokalnie” w ramach ścieżki tematycznej „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”, organizowany przez ODL, skierowany do lokalnej społeczności.
 - 8) **Liście rankingowej** – należy przez to rozumieć listę Podmiotów wnioskujących sklasyfikowanych przez Lokalną Komisję Grantową wg. przyjętych kryteriów oceny Wniosków.
 - 9) **Lokalnej Komisji Grantowej** – należy przez to rozumieć grupę lokalnych ekspertów, wybranych przez ODL oraz przedstawicieli WWF którzy w imieniu ODL podejmują decyzje związane z realizacją Programu, w tym oceną złożonych Wniosków i przyznaniem Dotacji.

- 10) **ODL** – należy przez to rozumieć organizację pod nazwą: Fundacja Nauka dla Środowiska, z siedzibą w Koszalinie, przy ul. Raclawickiej 15-17, 75-620 Koszalin, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000146454.
- 11) **PAFW** – należy przez to rozumieć organizację pod nazwą: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (Polish-American Freedom Foundation), której zarejestrowana siedziba mieści się pod adresem: 1209 Orange Street, Wilmington, New Castle, stan Delaware 19801, USA, a biuro główne pod adresem: 250 Park Avenue, 7th Floor, New York, NY 10177, USA.
- 12) **Podmiocie wnioskującym** – należy przez to rozumieć jedną z wymienionych w § 5 Regulaminu osobę prawną (organizację lub instytucję) lub Inicjatywę Działaj Lokalnie, uprawnioną do złożenia Wniosku.
- 13) **Programie** – należy przez to rozumieć program „Działaj Lokalnie”, przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowane przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce we współpracy z Siecią ODL.
- 14) **Projekcie** – należy przez to rozumieć szczegółowy plan lokalnej inicjatywy społecznej określony we Wniosku wraz z kosztorysem jego wykonania.
- 15) **Raporcie** – należy przez to rozumieć sprawozdanie z realizacji Projektu, złożone poprzez wypełnienie formularza w Generatorze.
- 16) **Realizatorze** – należy przez to rozumieć grupę osób, która w imieniu Dotowanego odpowiada za bezpośrednią realizację Projektu.
- 17) **Regulaminie** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument, w którym opisano zasady prowadzenia Konkursu.
- 18) **Ścieżce** – należy przez to rozumieć ścieżkę tematyczną „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”, realizowaną w ramach Programu
- 19) **Umowie** – należy przez to rozumieć umowę zawieraną pomiędzy ODL a Dotowanym, na podstawie której ODL przekazuje Dotowanemu środki pieniężne na realizację Projektu.
- 20) **Wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną (działającą w imieniu Podmiotu wnioskującego), która posiada konto w Generatorze, wypełniła i składa Wnioski.
- 21) **Wniosku** – należy przez to rozumieć Wniosek o dofinansowanie Projektu złożony, przez Wnioskodawcę w imieniu Podmiotu wnioskującego w ramach Programu, poprzez wypełnienie formularza w Generatorze.
- 22) **WWF** – należy przez to rozumieć organizację pod nazwą: Fundacja WWF Polska, z siedzibą: ul. Usypiskowa 11, 02-386 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000160673, udzielającą finansowania na rzecz programu „Działaj Lokalnie”.

§ 2

Idea

1. Doświadczenie programu „Działaj Lokalnie” pokazuje, że tworzenie proekologicznych sieci współpracy, obejmujących organizacje pozarządowe, darczyńców, liderów lokalnych i samorządowych, media, wolontariuszy, pozwala na trwałe i skuteczne osadzenie tematyki ekologicznej w społecznościach lokalnych. Odpowiedź na potrzebę nadania większego znaczenia ekologii oraz zwiększenia wsparcia finansowego, szkoleniowego i doradczego stanowi ścieżka tematyczna „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”. Istotne znaczenie ma w tym kontekście transfer wiedzy i doświadczenia międzynarodowej organizacji WWF (Światowy Fundusz na rzecz Przyrody) na poziom społeczności lokalnych.
2. Ścieżka tematyczna „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF” jest wspólną inicjatywą programu „Działaj Lokalnie” PAFW, realizowanego przez ARFP oraz Sieć Ośrodków Działaj Lokalnie w partnerstwie z WWF.
3. ARFP poprzez Program w partnerstwie z WWF chce wspierać aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego poprzez wspieranie

projektów obywatelskich o tematyce ekologicznej. Dlatego powstała ścieżka tematyczna „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”.

4. Ścieżka jako priorytetowe wyróżnia takie inicjatywy, które zmierzają do przeciwdziałania zjawiskom zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej, mobilizując społeczności lokalne i wykorzystując ich potencjał do nadawania wagi społecznej kluczowym obecnie wyzwaniom środowiskowym. Promuje aktywizm społeczny na rzecz ochrony środowiska poprzez edukację, dzięki czemu buduje zainteresowanie tematami zmiany klimatu i ochrony różnorodności biologicznej nie tylko wśród dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców, ale również wśród przedstawicieli całej społeczności lokalnej, do której należą ludzie w różnym wieku, o zróżnicowanych zainteresowaniach i zawodach.
5. Projekt można zaplanować w modelu A lub B.
6. MODEL A

1) KROK 1. Zaplanowanie i przeprowadzenie cyklu 3 spotkań/ zajęć/ debat edukacyjnych w społeczności lokalnej zwiększających wiedzę, dotyczącą głównych wyzwań środowiskowych – w szkole, przedszkolu, domu kultury, na świetlicy, w ODL czy innej placówce, skupionych wokół tematów ochrony klimatu, siedlisk naturalnych lub sieci powiązań międzygatunkowych. Do przygotowania spotkań i zajęć w społeczności lokalnej, udostępnione zostaną następujące materiały edukacyjne WWF, które można znaleźć na stronie <https://www.wwf.pl/edukacja-wwf>:

- cykl narzędziowników WWF, czyli scenariuszy zajęć przedstawiających zmiany w środowisku z perspektywy zamieszkujących je zwierząt. „Duże Drapieżniki” opowiadają o ekosystemach leśnych, „Ssaki morskie” o kondycji Bałtyku i zagrożeniach dla bioróżnorodności w morzu, a „Klimat” przedstawia topniejące lodowce Arktyki jako zmieniające się środowisko życia niedźwiedzia polarnego i innych zwierząt bieguna północnego;
- „Eksperymenty przyrodnicze. Człowiek i środowisko”, czyli narzędziownik z zestawem scenariuszy do przeprowadzenia doświadczeń przyrodniczych;
- „Zmiana klimatu w pigułce WWF. Fakty i mity”, czyli publikacja omawiająca przyczyny i skutki zmiany klimatu, fakty i mity o danym zjawisku oraz działania, które możemy podjąć w celu jego ochrony;
- „Living Planet Report 2024. Przewodnik dla młodzieży” i „Living Planet Report 2024. Materiały dla nauczycieli”, publikacja oparta na „badaniu okresowym” planety co 2 lata, które monitoruje stan różnorodności biologicznej na świecie;
- „Program z Pandą” oparty na ścieżkach trzech niedźwiedzi z doбором scenariuszy i działań, skupionych wokół następujących zagadnień: siedliska, klimat, różnorodność biologiczna i transformacja szkoły lub innej placówki oświatowo-wychowawczej. Warto szczególnie zwrócić uwagę na checklistę dla szkół z pomysłami do wdrożenia na rzecz bardziej zrównoważonego sposobu funkcjonowania placówki. Lista obejmuje 6 kategorii: żywność, woda, różnorodność biologiczna, energia, transport i odpady.
- „Webinar klimatyczny” - seria 7 krótkich filmów, w których specjaliści WWF: Oskar Kulik i Agnieszka Veljković, w przystępny, zwięzły i ciekawy sposób rozwiewają wszelkie wątpliwości dotyczące globalnego ocieplenia. <https://www.wwf.pl/o-klimacie-z-klimatem>
- „Komiks o Błękitnym Patroli WWF” - materiał edukacyjny o mieszkańcach Morza Bałtyckiego i wolontariuszach WWF, którzy im pomagają.

2) KROK 2. W drugim kroku uczestnicy projektu mają za zadanie opracowanie akcji na rzecz poprawy stanu środowiska, np. inicjatywy dotyczące lokalnych problemów środowiskowych i wdrażania rozwiązań proekologicznych, kampanie informacyjne społeczności lokalnych na rzecz ochrony klimatu i przyrody, wykłady, wystawy, panele dyskusyjne, opracowanie planu

projektu/inicjatywy infrastrukturalnej do samorządu czy zorganizowanie obchodów dnia, poświęconego wybranemu zagadnieniu: np. Dnia Niedźwiedzia Polarnego, Dnia Długu Ekologicznego, Dnia Ochrony Środowiska, Dnia Dzikiej Przyrody, itd. – można nawiązać do istniejącego święta ekologicznego lub wymyślić i przeprowadzić własne, tak jak Dzień Ochrony Klimatu (wykaz przykładowych inicjatyw jest zawarty poniżej, po opisie Modelu B).

7. MODEL B.

- 1) W tej wersji materiały edukacyjne WWF stanowią inspirację i wsparcie merytoryczne do zaplanowania własnych inicjatyw na rzecz ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska przez liderów lokalnych społeczności. W modelu B szczególnie liczą się projekty opierające się na innowacyjnych i kreatywnych rozwiązaniach na rzecz ochrony przyrody oraz takie, które aktywizują grupy społeczne niezaangażowane do tej pory w działania ekologiczne (wykaz przykładowych inicjatyw jest zawarty poniżej).
- 2) Katalog działań ekologicznych możliwych do przeprowadzenia w ramach projektu jest otwarty. Projekty zgłaszane w konkursie mogą zakładać realizację różnych działań opisanych niżej.
- 3) Działania edukacyjne:
 - Przeprowadzenie dodatkowego cyklu spotkań edukacyjnych (poza wymienionymi w kroku 1 modelu A), np. warsztatów poprowadzonych przez specjalnych gości czy ekspertów wybranych dziedzin (naprawa przedmiotów, naturalne środki czyszczące DIY i kosmetyki, różnorodność biologiczna okolicy, naturalne ogrodnictwo, „zero waste” i upcykling, przeciwdziałanie marnowaniu żywności itp.), spotkań dla dzieci i rodziców, warsztatów międzypokoleniowych czy „dzikich” zajęć terenowych, rozwijających kontakt z przyrodą.
 - Przeprowadzenie ToT (training of trainers), czyli szkolenia dla tych, którzy następnie będą się dzielić wiedzą z innymi. Oznacza to warsztaty w kaskadowym ujęciu, w którym każdy uczestnik szkolenia zorganizuje i przeprowadzi następnie np. min. 3 akcje/warsztaty/wydarzenia o charakterze edukacyjnym dla kolejnych osób. Takim działaniem może być również przeszkolenie nauczycieli i edukatorów, by prowadzili zajęcia w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.
 - Realizacja gier symulacyjnych, gier decyzyjnych, gier miejskich, geocachingu/questingu
 - Zorganizowanie wyzwania dla społeczności lokalnej do zrealizowania w określonym czasie, np. 20 dni bez plastiku, 1 miesiąc diety przyjaznej planecie, spacer do lasu 2 x dziennie.
 - Organizacja konkursu, współzawodnictwa, działań grywalizacyjnych dla mieszkańców społeczności.
 - Zorganizowanie obchodów dnia, poświęconego wybranemu tematowi ekologicznemu (znakomity wykaz świąt ekologicznych można znaleźć na stronie ekokalendarz.pl) lub przygotowanie własnego przedsięwzięcia w ramach większego wydarzenia (np. organizowanego przez miasto z okazji Dnia Ziemi), np.: pikniku edukacyjnego, panelu dyskusyjnego, debaty, wyzwania, koncertu, wystawy w przestrzeni publicznej, akcji społecznej, gry edukacyjnej, gry miejskiej, happeningu ulicznego, marszu, malowania murali, graffiti, kampanii społecznej, teatru ulicznego.
- 4) Działania rzecznicze:
 - Inicjowanie koalicji, międzysektorowych obrad, stolików tematycznych, wypracowujących ekspertyzy i rozwiązania na rzecz poprawy ochrony przyrody w społeczności lokalnej. Sieciowanie ludzi i budowanie ruchów społeczeństwa obywatelskiego, które wywiera wpływ na decydentów i interesariuszy polityk środowiskowych. W ramach działań przygotowujących: zmapowanie decyzyjnych osób i instytucji oraz interesariuszy w społeczności lokalnej dla zagadnień związanych z

ochroną klimatu i różnorodności biologicznej, a także wybór kluczowych wydarzeń na podstawie kalendarza sesji obrad miejskich, konsultacji społecznych czy zebrań tematycznych gmin, instytucji, organizacji do wdrażania zagadnień środowiskowych w lokalne strategie i polityki rozwoju.

- Publikacja i prowadzenie petycji, pilnych apeli (rozpowszechnianie wśród przedstawicieli społeczności lokalnej online jak i ulicznie): budowanie świadomości społecznej poprzez aktywne nagłaśnianie tematów przyrodniczych i ekologicznych w społeczności lokalnej.
- 5) Działania wspierające inne organizacje:
- Zbiórki pieniężne
 - Promocja i rozwój wolontariatu w społeczności lokalnej
 - Organizowanie lokalnych grup działania dla wybranego celu
- 6) Działania komunikacyjne:
- Realizacja kampanii informacyjnej w mediach tradycyjnych oraz mediach społecznościowych, angażującej społeczność lokalną, związanej z zagadnieniami ochrony klimatu i różnorodności biologicznej. Kampania może opierać się na takich działaniach, jak: opracowywanie, projektowanie i publikowanie materiałów kampanijnych, projektowanie i umieszczanie plakatów w przestrzeni miejskiej/publicznej, prowadzenie społeczności online'owych, wysyłanie autorskich artykułów/reportaży do mediów tradycyjnych, pisanie artykułów do mediów online'owych (tematycznych), prowadzenie własnych kanałów w mediach społecznościowych (kanał na YouTube, TikTok, artykuły na Medium.com, wpisy na LinkedIn/Facebooku, stories dedykowane na Instagramie/Facebooku), współpraca z blogerami/vlogerami/influencerami.
- 7) Inne pomysły na projekt:
- sporządzanie map zagrożeń zanieczyszczeniami środowiska na danym terenie;
 - nowe nasadzenia zieleni rodzimych gatunków w przestrzeni publicznej;
 - rozwój małej retencji;
 - tworzenie ogrodów sensorycznych, które odpowiadają na potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży;
 - promowanie idei tworzenia przydomowych ogrodów ekologicznych;
 - instalowanie budek dla ptaków;
 - budowanie domków dla owadów;
 - zakładanie łąk kwietnych, sadzenie kwiatów na ogólnodostępnych rabatach i w donicach;
 - montaż mierników umożliwiających mieszkańcom sprawdzanie jakości powietrza;
 - promowanie energii odnawialnej;
 - wdrażanie zmian na rzecz zrównoważonego funkcjonowania placówek oświatowo-wychowawczych i innych instytucji na podstawie checklisty audytowej z „Programu z Pandą” WWF;
 - organizacja spotkań kawiarenek naprawczych w społeczności lokalnej oraz promocja naprawy i obiegu przedmiotów z drugiej ręki (np. wymiany, banki rzeczy).
- 8) Niech wydarzenia planowane w ramach ścieżki „Działaj Lokalnie i Ekologicznie” będą miały edukacyjny wymiar także poprzez sposób, w jaki zostaną zorganizowane. Warto zadbać o szereg szczegółów, by były zrównoważone, ekologiczne i stanowiły przykład dla społeczności lokalnej w perspektywie kolejnych imprez. Na przykład:
- promocja diety roślinnej i ograniczenie spożycia mięsa;

- przygotowanie przekąsek z sezonowych i lokalnych produktów, produktów z certyfikatami rolnictwa ekologicznego i sprawiedliwego handlu;
- wyeliminowanie jednorazowych plastikowych naczyń;
- ograniczenie produkcji i rozdawania gadżetów o niskiej wartości edukacyjnej (np. smyczy, długopisów, linijek, notesów, itd.);
- promocja ekologicznego dojazdu na wydarzenie (wsparcie carpoolingu i carsharingu);
- zorganizowanie wydarzenia w pobliżu terenów przyrodniczych (z odpowiednią infrastrukturą), by promować kontakt z przyrodą;
- zadbanie o ślad ekologiczny organizowanego wydarzenia, np. jeśli są produkowane koszulki, trzeba zwrócić uwagę na to, z jakiej bawełny powstały (najlepiej z certyfikowanej bawełny organicznej, GOTS).

§ 3

Wartości i postawy Programu

1. Program wspiera aktywność obywatelską, w tym m.in.: wolontariat, filantropię, partnerstwo.
2. Program promuje wartości i postawy, takie jak:
 - **Zaangażowanie społeczne i odpowiedzialność**
Podejmowane w Programie przedsięwzięcia służą wyzwaniu społecznej energii. Ośrodki Działaj Lokalnie komunikują się ze swoją społecznością, angażują mieszkańców wsi i małych miast we wspólne działania. Wsparcie otrzymują Projekty będące odpowiedzią na konkretne potrzeby.
 - **Gotowość do podejmowania wyzwań i otwartość na współpracę**
Ośrodki Działaj Lokalnie i realizatorzy projektów lokalnych poszukują niestandardowych metod działania, eksplorują nowe obszary zaangażowania społecznego oraz promują innowacyjne rozwiązania wśród swoich partnerów i odbiorców projektów.
 - **Dzielenie się zasobami i budowanie partnerstw**
Działając na rzecz dobra wspólnego, Ośrodki Działaj Lokalnie, realizatorzy projektów, mieszkańcy jak i wolontariusze pozyskują partnerów i zasoby (finansowe i rzeczowe). Wszyscy dbamy o jak najlepsze wykorzystanie powierzonych środków, transparentność procedur, rzetelny monitoring i rozliczenie prowadzonych działań. Budowany jest kapitał społeczny oparty na zaufaniu partnerów i obywateli.

§ 4

Zasady Programu

1. W ramach Konkursu przewidziane jest przyznanie Dotacji na Projekty, wpisujące się w ideę Programu, opisaną w § 2, które jednocześnie:
 - zakładają współdziałanie mieszkańców, dzięki któremu możliwe jest osiągnięcie celów o charakterze dobra wspólnego;
 - wynikają z konkretnych potrzeb danej społeczności;
 - mają jasno określony cel, dobrze zaplanowane działania, mierzalne rezultaty i rozsądne koszty realizacji;
 - przewidują takie działania, które będą kierowane do określonej grupy odbiorców, a jednocześnie będą służyć całej społeczności;
 - będą realizowane wspólnymi siłami mieszkańców i instytucji życia lokalnego – samorządów, przedsiębiorców i organizacji społecznych;
 - będą umiejętnie i w sposób przemyślany angażowały zasoby lokalne – naturalne, społeczne, ludzkie i finansowe;

2. Od wnioskodawców oczekuje się, nowych ofert, które mogą być adaptacją działań podejmowanych przez inne środowiska lub zupełnie nową propozycją. Składane do Konkursu projekty mogą być rozwinięciem wcześniej podjętych działań.
3. Organizacje oraz grupy nieformalne, które poszukują inspiracji do działania, mogą skorzystać z doświadczeń Grantobiorców Programu. Dotychczas dofinansowane inicjatywy opisane są na stronie <https://dzialajlokalnie.pl/projekty>, a także w publikacjach dostępnych do pobrania ze strony Programu. Część ze zrealizowanych projektów to uniwersalne rozwiązania, które z powodzeniem mogą być zastosowane w każdej polskiej gminie. Zapraszamy do odwiedzenia strony i zapoznania się z dobrymi praktykami Programu.
4. W Konkursie nie będą finansowane działania akcyjne i jednorazowe wydarzenia (trwające krócej niż 2 miesiące).

§ 5

Warunki uczestnictwa

1. Wnioski o Dotację w Konkursie mogą składać:
 - 1) **Organizacje pozarządowe** posiadające osobowość prawną (np. fundacje, stowarzyszenia, uczniowskie kluby sportowe, organizacje społeczno-zawodowe rolników, koła gospodyń wiejskich wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), **z wyłączeniem:** Lokalnych Grup Działania, Lokalnych Grup Rybackich, Lokalnych Organizacji Turystycznych (znajdujących się w bazie Polskiej Organizacji Turystycznej), związków stowarzyszeń, fundacji skarbu państwa i ich oddziałów, fundacji rodzinnych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i stowarzyszeń związanych z partiami politycznymi, stowarzyszeń i fundacji założonych przez samorządy lokalne oraz spółdzielni.
 - 2) Zarejestrowane w ewidencji prowadzonej przez starostę **stowarzyszenia zwykłe**.
 - 3) **Oddziały terenowe organizacji pozarządowych** posiadające osobowość prawną.
2. Wnioski o Dotację w Konkursie mogą również składać **osoby prawne** (organizacja pozarządowa jak wyżej lub jedna z następujących instytucji publicznych: instytucja kultury, biblioteka publiczna, będące patronami dla **Grup nieformalnych** (w tym stowarzyszeń zwykłych niezarejestrowanych, oddziałów terenowych organizacji nieposiadających osobowości prawnej)), **w których imieniu składają wniosek**.
 - 1) Instytucje publiczne mogą ubiegać się o Dotację finansowaną jedynie ze środków niepublicznych (patrz punkt Współfinansowanie Konkursu). Instytucje te muszą posiadać osobowość prawną lub dysponować stosownym pełnomocnictwem od organu, któremu podlegają, do reprezentowania go w zakresie umożliwiającym przeprowadzenie planowanych działań, podpisanie umowy oraz rozliczenie projektu.
 - 2) Osoby prawne będące patronami dla Grupy nieformalnych zobowiązane są do poniesienia finansowego wkładu własnego w wysokości minimum 5% otrzymanej Dotacji.
3. W wyjątkowych sytuacjach Wnioski o Dotację w Konkursie mogą składać **Grupy nieformalne, występujące z wnioskiem samodzielnie**, jako tzw. **Inicjatywa Działaj Lokalnie**.
 - 1) Inicjatywa Działaj Lokalnie to nawiązująca do Inicjatywy Lokalnej (Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, art. 19b-19h) forma dofinansowania Projektów w ramach Programu, realizowanych przez nieformalną grupę mieszkańców we współpracy z ODL.
 - 2) W pierwszej kolejności zachęcamy takie grupy nieformalne do nawiązania współpracy z organizacją pozarządową lub instytucją i złożenie Wniosku do Konkursu w trybie opisanym w paragrafie 5, ustęp 2.
 - 3) W sytuacji, gdy w najbliższym otoczeniu nie ma żadnej organizacji/instytucji, która mogłaby użyć osobowości prawnej, grupa może samodzielnie zwrócić się do ODL z prośbą

o wyrażenie zgody na złożenie Wniosku jako Inicjatywa Działaj Lokalnie. ODL będzie starać się pomóc w dotarciu do organizacji/instytucji posiadającej osobowość prawną, która mogłaby złożyć Wniosek w imieniu grupy nieformalnej. ODL musi wyrazić zgodę na piśmie, na aplikowanie w formule Inicjatywy Działaj Lokalnie.

- 4) ODL może wprowadzić limit projektów realizowanych w tej formule.
 - 5) Grupa nieformalna w ramach Inicjatywy Działaj Lokalnie, po uzyskaniu zgody, może złożyć Wniosek w Konkursie. W przypadku przyznania dofinansowania przez Lokalną Komisję Grantową, Projekt jest realizowany przez wnioskującą grupę nieformalną (Realizator) natomiast środki przyznane w ramach Dotacji są wydatkowane bezpośrednio przez ODL. Przy realizacji Inicjatywy Działaj Lokalnie, ODL nie przekazuje Realizatorowi żadnych środków, lecz ponosi wszelkie koszty jej realizacji do wysokości przyznanego dofinansowania, zgodnie z budżetem Projektu. Realizator podejmuje działania zgodne z opisem Projektu. Gwarancją zobowiązań Realizatora i ODL jest umowa cywilnoprawna zawierana pomiędzy obiema stronami, której częścią jest opis Projektu oraz jego budżet.
 - 6) Rekomendujemy grupom nieformalnym, które planują wystąpić w charakterze Inicjatywy Działaj Lokalnie, założenie stowarzyszenia zwykłego.
4. Udziału w Konkursie nie mogą brać:
- 1) wymienione wyżej organizacje będące w likwidacji,
 - 2) organizacje/instytucje niewymienione powyżej.
5. W Konkursie mogą wziąć udział te organizacje i instytucje oraz grupy, które spełniają łącznie poniższe warunki:
- 1) mają siedzibę w **gminach: Będzino, Biały Bór, Biesiekierz, Bobolice, Manowo, Mielno, Polanów, Sianów, Świeszyno, Tychowo, Miasto Koszalin,**
 - 1) oraz planują prowadzić działania na terenie przynajmniej jednej z wymienionych gmin.
2. ODL ma prawo rekomendować Lokalnej Komisji Grantowej odmowę przyznania Dotacji dla Grantobiorcy, który uzyskał już trzykrotnie dotację z Programu, w ostatnich pięciu latach.
3. ODL ma prawo rekomendować Lokalnej Komisji Grantowej nie przyznawanie Dotacji dla Grantobiorcy, który nieterminowo, nierzetelnie rozliczył się z wcześniej otrzymanej dotacji.

§ 6

Rodzaje kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych w ramach Programu

1. Z otrzymanej Dotacji można finansować koszty służące osiągnięciu zakładanych we Wniosku celów, między innymi:
 - 1) zakup materiałów biurowych, artykułów plastycznych i innych materiałów, np. do zajęć i warsztatów,
 - 2) wynajem sal, sprzętu, nagłośnienia, transportu,
 - 3) koszty druku, usługi graficzne,
 - 4) koszty przejazdu (np. na spotkania i szkolenia organizowane przez ODL),
 - 5) zakup elementów wyposażenia,
 - 6) koszty koordynacji i zarządzania Projektem,
 - 7) wynagrodzenia specjalistów, honoraria,
 - 8) zakup sprzętu, jeżeli jest to merytorycznie uzasadnione,
2. Z otrzymanej Dotacji nie można finansować:
 - 1) zakupu środków trwałych i wyposażenia, który nie jest merytorycznie uzasadniony;
 - 2) przedsięwzięć, które zostały już zrealizowane;
 - 3) prowadzenia działalności gospodarczej;
 - 4) bezpośredniej pomocy finansowej dla osób fizycznych;
 - 5) udzielania pożyczek;
 - 6) podstawowej działalności instytucji publicznych wynikającej z właściwych im ustaw;

- 7) inwestycji (np. zakup gruntów, budowa obiektów przemysłowych, oczyszczalni ścieków itp.);
 - 8) podatku od towarów i usług (PTU, potocznie VAT), jeśli istnieje możliwość odzyskania lub odliczenia tego podatku;
 - 9) podatku dochodowego od osób prawnych;
 - 10) kar, grzywien i odsetek karnych;
 - 11) tworzenia kapitału żelaznego organizacji;
 - 12) celów religijnych i politycznych oraz uprawiania kultu religijnego;
 - 13) działań ściśle sportowych, jeśli nie prowadzą one do aktywizacji społeczności i długotrwałych rezultatów;
 - 14) wyjazdów zagranicznych;
 - 15) zakupu alkoholu do celów spożywczych;
 - 16) propagandy, bądź wywierania w inny sposób wpływu na proces ustawodawczy;
 - 17) wywierania wpływu na wyniki jakichkolwiek wyborów powszechnych;
 - 18) bezpośredni lub pośredni udział w kampanii politycznej na rzecz lub w opozycji do jakiegokolwiek kandydata ubiegającego się o urząd publiczny;
 - 19) bezpośrednie ani pośrednie wspieranie jakiejkolwiek partii politycznej.
3. Koszty będą uznane za kwalifikowane tylko wtedy, gdy:
- 1) są bezpośrednio związane z realizowanym Projektem i są niezbędne do jego realizacji,
 - 2) są racjonalnie skalkulowane w oparciu o ceny rynkowe,
 - 3) są udokumentowane dowodami przewidzianymi w odpowiednich przepisach,
 - 4) zostaną poniesione w terminie określonym w Umowie.
4. W związku z pochodzeniem środków finansowych, którymi dysponuje PAFW, i które są podstawą funkcjonowania Programu, Podmiot wnioskujący w momencie podpisywania Umowy Dotacji oświadczy, że:
- 1) nie wykorzysta Dotacji na jakąkolwiek działalność związaną z produkcją, zakupem i sprzedażą broni i amunicji lub aborcją, albo ze świadczeniem usług zbrojeniowych lub aborcyjnych,
 - 2) żadna kwota ze środków Dotacji nie stanie się zobowiązaniem i/lub nie będzie wydatkowana, jako wsparcie finansowe wobec komercyjnego przedsięwzięcia, obecnie umiejscowionego w Stanach Zjednoczonych Ameryki w celu przeniesienia tego przedsięwzięcia poza teren Stanów Zjednoczonych Ameryki lub przedsięwzięcia, które mogłoby wpływać na redukcję zatrudnienia w Stanach Zjednoczonych Ameryki, wynikającą z przeniesienia produkcji poza ich teren,
 - 3) żadna kwota przydzielona na podstawie Umowy nie zostanie przeznaczona ani spożytkowana na żaden projekt lub działalność, która przyczyniłaby się do pogwałcenia praw pracowników uznawanych przez prawo międzynarodowe, zdefiniowane w Paragrafie 502 (a) (4) obowiązującej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Ustawy o Prawie Handlowym z 1974 roku, pracowników na terenie kraju przyjmującego, włącznie z jego oznaczonymi obszarami,
 - 4) nie wykorzysta Dotacji na wspieranie – w jakiejkolwiek formie – działań prowadzonych przez osoby fizyczne i/lub podmioty prawne, które mogłyby przyczynić się do aktów przemocy lub terroryzmu (zobacz <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov> <http://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>).
5. W ramach realizacji Projektów zakazane jest dokonywanie zakupów od podmiotów, które występują na opublikowanej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji liście sankcyjnej osób i podmiotów, względem których zastosowane są środki sankcyjne, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego: <https://www.gov.pl/web/mswia/lista-osob-i-podmiotow-objetych-sankcjami>
6. Grantobiorca w momencie podpisywania umowy dotacji oświadczy, że zobowiązuje się do:

- 1) poszanowania praw człowieka i praw dziecka, przestrzegania praw pracowniczych:
 - a) poszanowania prawa do zdrowia i bezpieczeństwa,
 - b) sprawiedliwych wynagrodzeń i innych świadczeń, godzin pracy zgodnych z prawem, wolności zrzeszania się i prowadzenia negocjacji zbiorowych,
 - c) zapobiegania dyskryminacji, nękania, nadużycia władzy i nierównośiom płci w miejscu pracy oraz właściwej reakcji na takie działania,
 - d) zapobiegania pracy przymusowej i przestrzegania ograniczeń pracy związanych z dziećmi oraz poszanowania środowiska naturalnego, zgodnie z międzynarodowymi i polskimi przepisami prawa;
- 2) przestrzegania prawa w zakresie wykonywanej działalności, w tym, ale nie wyłącznie, w związku z ustawą z dnia 28 października 2002 roku o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary i ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- 3) uczciwości w korzystaniu z funduszy i aktywów, otrzymanych na mocy Umowy;
- 4) przestrzegania postanowień dotyczących poufności, w tym między innymi zakazu udostępniania poufnych informacji biznesowych i danych osobowych chronionych przez obowiązujące przepisy.

§ 7

Zasady przyznawania Dotacji

1. Wnioski do Konkursu składane są przez Generator pod adresem <https://generatorspoleczny.pl/>
2. Rekomendowane jest korzystanie z Generatora za pomocą przeglądarek internetowych Google Chrome lub Microsoft Edge. Instrukcja użytkownika Generatora znajduje się na stronie logowania <https://generatorspoleczny.pl/>
3. Wnioskodawca po zalogowaniu się do Generatora, spośród trwających różnych konkursów w menu „Programy”, wybiera Konkurs „Działaj Lokalnie 2025”, którego daty pokazują termin naboru w całej Polsce, we wszystkich ODL. Następnie należy kliknąć „utwórz wniosek”, celem wyboru gminy z zasięgu danego ODL, na terenie której planowana jest realizacja projektu. Dopiero wówczas Wnioskodawca otrzymuje informację o trwającym naborze, ma możliwość złożenia wniosku do konkretnego ODL.
4. Termin składania Wniosków ustala się na okres od dnia 28.07.2025 do dnia 18.08.2025 roku.
5. W trakcie wypełniania wniosku należy obowiązkowo zaznaczyć w generatorze **ścieżkę tematyczną „Działaj lokalnie i ekologicznie z WWF”**.
6. ODL dokona oceny formalnej złożonych Wniosków w oparciu o następujące kryteria:
 - 1) Wniosek został złożony w terminie.
 - 2) Wniosek złożono w Generatorze i zawiera odpowiedzi na wszystkie obowiązkowe pytania.
 - 3) Wniosek jest złożony przez Podmiot wnioskujący (organizację, instytucję lub grupę), uprawniony do udziału w Konkursie, zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w § 5.
 - 4) Projekt jest adresowany do społeczności z miejscowości liczącej do około 20.000 mieszkańców (lub większej, objętej Konkursem „średniej miejscowości”), która mieści się w zasięgu działania ODL, a siedziba Podmiotu wnioskującego znajduje się na obszarze objętym Konkursem przez ODL.
 - 5) Harmonogram minimum 2 maksymalnie 4 miesięcznego Projektu jest przewidziany na okres między 1.09.2025-18.12.2025.
 - 6) Przedstawiony we Wniosku budżet jest prawidłowo wypełniony (nie zawiera błędów rachunkowych).
 - 7) Kwota wnioskowanej Dotacji nie przekracza 3.000 złotych.

- 8) Podmiot wnioskujący (występujący również w imieniu Grupy nieformalnej) ma zaplanowany wkład własny w wysokości minimum 25% wartości wnioskowanej dotacji, **z czego minimum 5% w postaci finansowej (wymaganie pozyskania wkładu finansowego nie dotyczy Inicjatywy Działaj Lokalnie)**, pozostała część **w postaci wkładu usługowego, rzeczowego lub pracy wolontariuszy**.
7. Wnioski, które spełnią wszystkie wymagania formalne, zostaną przekazane do oceny merytorycznej przez Lokalną Komisję Grantową, powołaną przez ODL. W skład Komisji wchodzi lokalne autorytety i eksperci. Do składu Komisji może zostać również zaproszony przedstawiciel WWF.
8. Lokalna Komisja Grantowa do dnia 31.08.2025 oceni złożone wnioski i podejmie decyzje o rekomendowaniu poszczególnych Projektów do dofinansowania.
9. Lokalna Komisja Grantowa wybierze te Projekty, które w najwyższym stopniu spełnią następujące kryteria:
 - 1) Odpowiadają na jasno zdefiniowaną potrzebę, ważną dla społeczności, której zaspokojenie służy dobru wspólnemu.
 - 2) Zakładają działania adekwatne do opisanej potrzeby, właściwy do założeń Projektu harmonogram działań oraz wymierne rezultaty.
 - 3) Szeroko angażują mieszkańców do zaspokojenia tej potrzeby, a przez to do aktywności na rzecz dobra wspólnego, opierają się na współpracy z partnerami instytucjonalnymi i wolontariuszami.
 - 4) Zakładają atrakcyjne dla odbiorców działania i różnorodny sposób komunikowania o planowanych działaniach.
 - 5) Proponują nowe działania/ nową ofertę dla mieszkańców, albo włączają nowe środowiska w prowadzone wcześniej działania.
 - 6) Jasno i w sposób wymierny przedstawiają planowane korzyści, jakie w efekcie realizacji Projektu odniosą jego bezpośredni uczestnicy oraz lokalna społeczność, a także sami realizatorzy.
 - 7) Planują kontynuowanie wybranych działań Projektu i podtrzymanie aktywności środowisk lub grup społecznych po zakończeniu jego realizacji.
 - 8) Gwarantują zaangażowanie wymaganego wkładu własnego.
 - 9) Mają budżet adekwatny do zaplanowanych działań.
10. W ramach Programu nie będą finansowane Projekty, które są kopią ubiegłorocznych oraz wcześniej finansowanych działań Podmiotu wnioskującego. Projekty mogą być natomiast rozwinięciem wcześniej podjętych działań.
11. Przy ocenie nadesłanych Wniosków, Lokalna Komisja Grantowa zwracać będzie także uwagę na doświadczenie organizacji w aplikowaniu o zewnętrzne źródła finansowania, preferując organizacje rozpoczynające naukę pozyskiwania takich środków.
12. Lokalna Komisja Grantowa ma prawo przyznać dofinansowanie w pełnej lub niepełnej kwocie wnioskowanej przez Podmiot wnioskujący. ODL na wniosek Lokalnej Komisji Grantowej będzie przedstawiać Podmiotom wnioskującym do akceptacji proponowane kwoty dofinansowania Projektów.
13. Od decyzji Lokalnej Komisji Grantowej nie przysługuje odwołanie.

§ 8

Pula środków na Dotacje

1. Łączna pula środków finansowych w Konkursie, przeznaczona na Dotacje w 2025 roku wynosi: 9 000 zł.
2. Pula środków może ulec zmianie.

§ 9

Warunki przekazania Dotacji i rozliczenie dofinansowania

1. Przyznane Dotacje są przekazywane na rachunek bankowy Dotowanego po podpisaniu Umowy Dotacji. W przypadku przyznania Dotacji dla Inicjatywy Działaj Lokalnie, kwestie dotyczące sfinansowania kosztów ujętych w budżecie Projektu, procedury rozliczania oraz praw własności, będzie regulować umowa o współpracy zawarta pomiędzy ODL a Inicjatywą Działaj Lokalnie.
2. Przed podpisaniem Umowy, Podmiot wnioskujący posiadający osobowość prawną, który otrzymał pozytywną rekomendację Lokalnej Komisji Grantowej będzie zobowiązany do złożenia kopii lub przedstawienia do wglądu dokumentu potwierdzającego posiadanie osobowości prawnej lub stosownego pełnomocnictwa od organu, któremu podlega, do samodzielnego zaciągania zobowiązań oraz prowadzenia działań zaplanowanych w ramach Projektu¹.
3. W przypadku, gdy Projekt realizowany będzie przez grupę nieformalną przy organizacji lub instytucji wymienionej w § 5 ustęp 2, ma ona obowiązek podpisania **umowy o współpracy** z instytucją lub organizacją, która w jej imieniu złożyła Wniosek do Konkursu. Umowa taka powinna obejmować m.in. zasady współpracy i regulować kwestie własności ewentualnego majątku grupy nieformalnej powstałego w skutek realizacji Projektu. Umowa będzie musiała być przedstawiona do wglądu koordynatorowi Konkursu w ODL.
4. Każdy Podmiot wnioskujący, który po raz pierwszy otrzymuje Dotacje (zarówno Wnioskodawca jak i Realizator), ma obowiązek wziąć udział w szkoleniu organizowanym przez ODL z zakresu procedur Programu.

§ 10

Dodatkowe informacje na temat Konkursu

1. Dane kontaktowe. Dodatkowe informacje na temat Konkursu można uzyskać u:

Urszuli Sadłowskiej – zastępca koordynatora „Działaj Lokalnie”
tel. 534 347 142 e-mail: urszula.sadlowska@ndsfund.org
oraz

Marty Czerwińskiej – koordynator „Działaj Lokalnie”
tel. 534 348 396, marta.czerwinska@ndsfund.org

Fundacja Nauka dla Środowiska, ul. Władysława Andersa 32, 75-626 Koszalin
w godzinach: 9:00-15:00

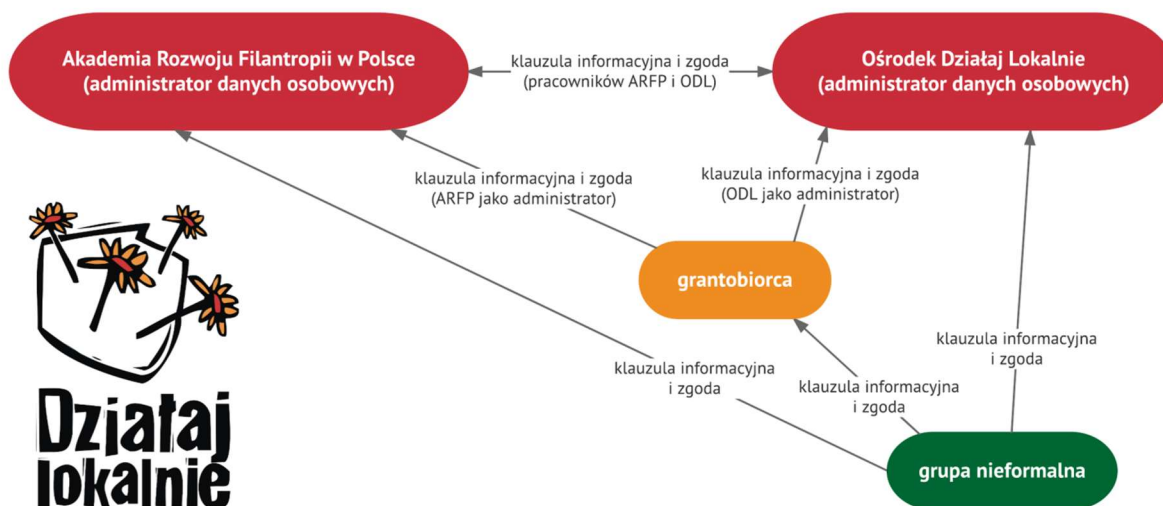
§ 11

Przetwarzanie danych osobowych w Programie

1. Zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych (z późniejszymi zmianami) oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (dalej: „RODO”) informujemy o tym, w jaki sposób przetwarzamy dane osobowe w ramach Programu.
2. W związku z dużą samodzielnością ODL w realizacji działań, ARFP przyjęła w Programie model dwóch odrębnych administratorów danych osobowych: ODL i ARFP. Jest on zaprezentowany na poniższej grafice.

¹ Nie dotyczy Inicjatywy Działaj Lokalnie.

Jak przetwarzamy dane osobowe w programie Działaj Lokalnie?

3. W momencie składania Wniosku, Wnioskodawca oświadcza, że osoby wskazane przez niego: jako osoby do kontaktu; członkowie zespołu realizującego Projekt; osoby upoważnione do reprezentowania Podmiotu wnioskującego; osoby, których dane znajdują się we Wniosku; zostały poinformowane o udostępnieniu ich danych osobowych ARFP i ODL oraz o przetwarzaniu danych osobowych przez ARFP i ODL w celach realizacji Konkursu, w tym o udostępnieniu danych osobowych innym podmiotom (m.in. fundatorowi Programu, jakim jest PAFW, którego obowiązki jako administratora w zakresie wynikającym z RODO realizuje Przedstawicielstwo PAFW w Polsce oraz podmiotom wybranym przez PAFW do monitoringu, ewaluacji Programu) w granicach niezbędnych dla realizacji Umowy.
4. Ponadto w momencie składania Wniosku, Wnioskodawca oświadcza, że wyżej wymienionym osobom zostały przekazane klauzule informacyjne ARFP i ODL.

§ 12

Prawa autorskie

1. Dobra wytworzone i/lub nabyte w toku realizacji Umowy ze środków Dotacji stanowiąc będą własność Dotowanego, z zastrzeżeniem postanowienia ustępu 4 poniżej. Dotowany w szczególności zapewni przeniesienie na swoją rzecz praw do wartości niematerialnych i prawnych, w tym autorskich praw majątkowych do wszystkich utworów, stworzonych i/lub nabytych ze środków Dotacji.
2. Jeżeli Umowa nie stanowi inaczej, Dotowany zobowiązuje się do nieodpłatnego udostępniania utworów, o których mowa w ustępie 1 powyżej, osobom lub podmiotom, które wyrażą zainteresowanie nimi, w tym w szczególności publikacji edukacyjnych, informacyjnych i innych wydawnictw oraz zgromadzonych na elektronicznych nośnikach informacji, portalach internetowych, na warunkach licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowa; co oznacza możliwość dowolnego wykorzystania tych utworów, w tym ich kopiowania, dystrybucji, wyświetlania i użytkowania, w celach niekomercyjnych, pod warunkiem podania autora wykorzystywanego utworu (<https://creativecommons.org>).
3. ARFP proponuje do stosowania informację licencyjną następującej treści:
[Tytuł lub opis utworu] jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz [nazwa autorów oraz nazwa Dotowanego]. Utwór powstał w ramach [tytuł Projektu] w Programie „Działaj Lokalnie”, realizowanym przez [nazwa Dotowanego] przy wykorzystaniu środków

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, posiadanych prawach oraz o [tytuł Projektu]. Treść licencji jest dostępna na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.pl>.

4. Po wygaśnięciu Umowy Dotowany zobowiązuje się korzystać z dóbr wytworzonych i/lub nabytych ze środków Dotacji, w tym z praw majątkowych do wartości niematerialnych i prawnych, jedynie w celach społecznie użytecznych, zgodnych z Umową.

§ 13

Postanowienia końcowe

1. Zwiększeniu kompetencji, pomocnych w realizacji projektów, mogą służyć kursy i szkolenia zamieszczone na platformie Kursodrom: <http://bit.ly/KursyDlaAnimatorow> Kursodrom to bezpłatna platforma e-learningowa, oferująca nieograniczony, bezpłatny dostęp do zasobów edukacyjnych związanych z zarządzaniem i codzienną działalnością organizacji pozarządowych. Kursodrom jest stale rozwijanym serwisem edukacyjnym, gdzie znaleźć można: kursy online, filmy edukacyjne, nagrania webinarów, interaktywne narzędzia online i inne.
2. Rekomendujemy aplikowanie również do innych programów dotacyjnych. Dobrym źródłem poszukiwania informacji o dotacjach na działania społeczne są strony <http://fundusze.ngo.pl> lub <http://www.witrynawiejska.org.pl>
3. Zachęcamy do aplikowania o środki dostępne w ramach programów Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego <https://niw.gov.pl/nasze-programy/>
 - 1) Uwadze polecamy Priorytet 1 NOWEFIO: Mikro-inicjatywy. Jest on przeznaczony dla organizacji małych, o zasięgu lokalnym i młodych stażem działania oraz grup nieformalnych. Szczegóły na stronach Operatorów Lokalnych NOWEFIO: <https://niw.gov.pl/nasze-programy/newefio/operatorzy-lokalni-nowefio/>
4. Prawo interpretacji Regulaminu należy do ODL. W kwestiach spornych ostateczna interpretacja należy do ARFP.
5. Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące Konkursu i Programu zamieszczone są na stronie internetowej, w zakładce „Zasady Programu”: <https://dzialajlokalnie.pl/zasady-programu>
6. Do Wniosku **nie należy** dołączać żadnych załączników.
7. W sytuacji, gdy Wniosek składa np. instytucja publiczna w imieniu grupy nieformalnej, należy we Wniosku zaznaczyć fakt posiadania pełnomocnictwa od organu któremu podlega, do samodzielnego zaciągania zobowiązań oraz prowadzenia działań zaplanowanych w ramach Projektu.
8. W przypadku, gdy w ramach Projektu planowana jest budowa np. placu zabaw, boiska lub innej infrastruktury przytwierdzonej do gruntu, niezbędne jest uzyskanie zgody właściciela gruntu na realizację Projektu. Na etapie składania Wniosku należy zaznaczyć ten fakt we właściwym punkcie, a kopię zgody właściciela należy przedstawić ODL przy podpisywaniu Umowy Dotacji.